

Paskaidrojuma raksts par Balvu novada pašvaldības 2026.gada budžetu

Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja ievadziņojums

Balvu novada 2026.gada budžeta projekts nosaka pašvaldības ieņēmumu un izdevumu struktūru, kā arī finanšu resursu sadalījumu atbilstoši pašvaldības autonomo funkciju izpildei un attīstības mērķu sasniegšanai.

Budžeta projekts ir sagatavots atbilstoši LR likumiem “Pašvaldību likums”, “Likums par budžetu un finanšu vadību”, kā arī citu saistošo normatīvo aktu prasībām. Tā izstrādes procesā ir ņemti vērā pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģija, attīstības programma un nozaru politikas plānošanas dokumenti, kā arī izvērtētas pašvaldības finansiālās iespējas un uzņemtās saistības.

Budžetā paredzēti līdzekļi pašvaldības pamatfunkciju nodrošināšanai, tostarp izglītības, sociālās aizsardzības, kultūras, sporta, sabiedriskās kārtības un komunālās saimniecības jomās, kā arī pašvaldības brīvprātīgajām iniciatīvām. Budžeta projektā ir iekļauti izdevumi pašvaldības infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai, investīciju projektu īstenošanai, kā arī Eiropas Savienības un citu ārējo finanšu instrumentu līdzfinansēšanai.

Atbilstoši Balvu novada attīstības programmai, 2026.gadā tiks īstenoti sekojoši investīciju projekti:

- Projekts “Publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana uzņēmējdarbības atbalstam Balvos” īstenošanai paredzēti 1 613 491 euro;
- Projekts SAM 6.1.1.3 “Uzņēmējdarbības veicināšanai nepieciešamās publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana Balvos” īstenošanai paredzēti 297 249 euro;
- Biznesa ideju konkurss 50 000 euro;
- Projekts “Remigrācijas atbalsta pasākumi - uzņēmējdarbības atbalsts” īstenošanai 12 000 euro;
- Projekts "Sociālo mājokļu atjaunošana vai jaunu sociālo mājokļu būvniecība Balvu novadā" īstenošanai 411 252 euro;
- Projekts “Izglītības iestāžu nodrošinājums pilnveidotā vispārējās izglītības satura kvalitatīvai ieviešanai pamata un vidējās izglītības pakāpē, 3. kārtā” 786 532 euro;
- Projekts “Reģionālā autoceļa P35 Gulbene – Balvi – Viļaka posma 17,470 – 32,397 km gājēju/velosipēdu celiņa apgaismojuma ierīkošana, soliņu un viedo atkritumu urnu uzstādīšana” 252 062 euro;

- Projekts “Vides pieejamības nodrošināšana Balvu novada publisko pakalpojumu ēkās” 501 462 *euro*;
- Projekts “Bezemisiju transportlīdzekļu iegāde Balvu novadā” 901 146 *euro*;
- Projekts “Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam Balvos” 1 807 381 *euro*;
- Projekts “Pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas novadgrāvju atjaunošana Lazdukalna pagasta, Slavītos” 55 472 *euro*;
- Projekts “Pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas novadgrāvju atjaunošana Lazdukalna pagasta, Benislavā” 66 254 *euro*;
- Projekts “Pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas novadgrāvju atjaunošana Lazdukalna pagasta, Papurnē” 42 072 *euro*;
- Projekts “Pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas novadgrāvju atjaunošana Rugāju pagasta, Kozupē” 51 869 *euro*;
- Projekts “Ēkas siltumapgādes sistēmas viedā vadība” 633 829 *euro*.

Budžeta projekts ir veidots, ievērojot sabalansēta budžeta principu un atbildīgas finanšu vadības nosacījumus, nodrošinot ieņēmumu un izdevumu samērīgumu. 2026. gada budžets ir sagatavots atbilstoši iepriekšējā gada budžeta izpildei, pašvaldības finanšu stāvokļa izvērtējamam un Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda sadales noteikumiem. Izstrādes procesā īpaša uzmanība pievērsta izdevumu efektivitātei, finanšu disciplīnai un resursu racionālai izmantošanai, vienlaikus saglabājot pašvaldības spēju nodrošināt kvalitatīvu pakalpojumu nepārtrauktību iedzīvotājiem. Budžeta projekta sagatavošanas gaitā ir notikušas diskusijas ar pašvaldības administrācijas struktūrvienībām un pašvaldības iestāžu vadītājiem, izvērtēti saņemtie priekšlikumi un precizētas prioritātes. Budžeta projekts ir iesniegts izskatīšanai atbilstoši noteiktajai kārtībai un termiņiem.

Izmaiņas likumdošanā un normatīvajos dokumentos tieši ietekmē pašvaldības attīstību.

Aktualitātes Balvu novada pašvaldības 2026.gada budžetā:

- atbilstoši pašvaldības vērtētajiem ieņēmumiem pašvaldība no iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārdales saņems par 903 122 *euro* vairāk nekā 2025.gadā;
- ieņēmumi no pašvaldības finanšu izlīdzināšanas fonda tiks saņemti par 247 971 *euro* vairāk nekā 2025.gadā;
- nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi plānoti atbilstoši 2025.gada izpildei;
- Valsts dotācija Balvu novada pašvaldībai kā Eiropas pierobežas pašvaldībai 581 097 *euro*, kas ir par 96 850 *euro* vairāk kā 2025.gadā;
- atbilstoši grozījumiem 2015. gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 “Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu” 2026.gada minimālā alga ir 780 *euro* par likmi, tam paredzēti 268 800 *euro*;

- atbilstoši 2016.gada 5.jūlija MK noteikumiem Nr. 445 “Pedagogu darba samaksas noteikumi” pedagogu darba samaksai no pašvaldības finansējuma gadā ir 2 157 370 *euro*;
- aizņēmumu pamatsummu plānota atmaksa 2026.gadā pieauga līdz 3 003 535 *euro*, kas ir lielāka pret 2025.gadu par 533 004 *euro*.

Balvu novada pašvaldības 2026. gada darbības prioritātes ir:

- **Kvalitatīva izglītība** – ieguldījumi pirmsskolās, skolās, pedagogu atbalstā un mūsdienīgā mācību vidē, lai nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas visiem bērniem un jauniešiem.
- **Drošība** – sabiedriskās kārtības stiprināšana, civilās aizsardzības pasākumi, infrastruktūras un satiksmes drošības uzlabošana.
- **Uzņēmējdarbības attīstība** – atbalsts vietējiem uzņēmējiem, jaunu darba vietu radīšana, investīciju piesaiste un uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana.
- **Finanšu stabilitāte** – atbildīga budžeta plānošana, efektīva resursu izmantošana un ilgtermiņa finanšu līdzsvara nodrošināšana.
- **Laba pārvaldība** – caurskatāma lēmumu pieņemšana, iedzīvotāju iesaiste, kvalitatīvi pašvaldības pakalpojumi un efektīvs administratīvais darbs.

Pašvaldības darbības mērķis ir līdzsvarota teritorijas attīstība un kvalitatīvu pašvaldības pakalpojumu pieejamības nodrošināšana visā Balvu novadā. Sabalansēts pašvaldības budžets nodrošina finanšu stabilitāti, atbildīgu un pārskatāmu finanšu resursu izmantošanu, kā arī rada priekšnoteikumus novada ilgtspējīgai attīstībai un pašvaldības funkciju nepārtrauktai izpildei ilgtermiņā.

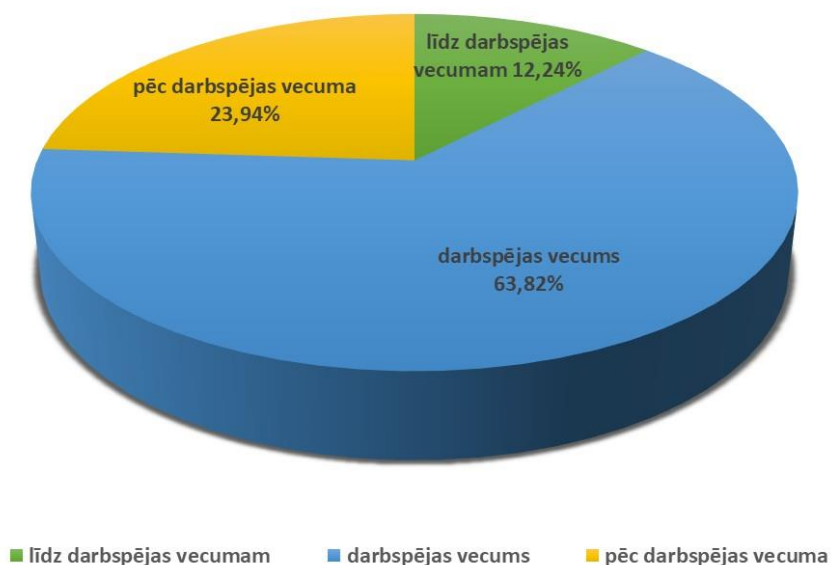
Sociālekonomiskā situācija Balvu novadā

Iedzīvotāji

Balvu novads ir nozīmīgs Ziemeļlatgales centrs, kurš reformas rezultātā izveidojās 2021.gadā. Novadā ietilpst Balvu un Viļakas pilsēta, 19 pagasti – Baltinavas pagasts, Balvu pagasts, Bērzkalnes pagasts, Bērzpils pagasts, Briežuciema pagasts, Krišjāņu pagasts, Kubulu pagasts, Kupravas pagasts, Lazdukalna pagasts, Lazdulejas pagasts, Medņevas pagasts, Rugāju pagasts, Susāju pagasts, Šķilbēnu pagasts, Tilžas pagasts, Vectilžas pagasts, Vecumu pagasts, Vīksnas pagasts un Žīguru pagasts. Balvu novada teritorija ir 2386,30 km². Iedzīvotāju skaits uz 2026.gada 1.janvāri pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datiem ir 17951, kas salīdzinot ar 2024. gada 1.jūlija datiem ir par 846 mazāk (-4,5%) iedzīvotāju blīvums uz 1 km² - 7,52. Novads atrodas Latvijas Ziemeļaustrumos un robežojas ar Alūksnes, Gulbenes, Rēzeknes, Ludzas, un Madonas novadiem.

Pēc iedzīvotāju vecuma un dzimuma, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uzrāda, ka darbaspējas vecuma iedzīvotāji sastāda 63,82%, pirms darbaspējas vecumā – 12,24%, pēc darba spējas vecumā – 23,94%. Iegūtos datus salīdzinot ar 2024. gadu, vecuma struktūrā – pirms darbaspējas vecuma un darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaitā vērojams minimāls samazinājums, tomēr pēc darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits ir palielinājies.

Deklarēto iedzīvotāju skaits pa vecuma grupām

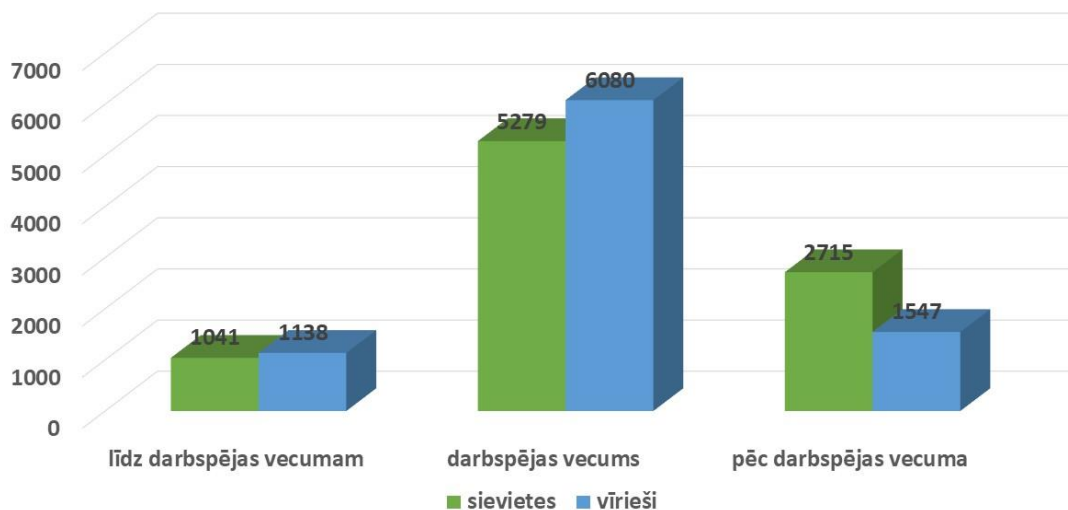

Avots: PMLP

1.attēls

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas 2025.gada 31.decembra statistika liecina, ka novadā reģistrēti 84 jaundzimušie un 293 mirušie, t.i. mirušo skaits pārsniedz 3,49 reizes dzimušo skaitu, negatīvais pieauguma koeficients. Novadā ir reģistrētas 78 laulības.

Balvu novada iedzīvotāju sadalījums pēc vecuma un dzimuma (uz 01.01.2026.)

Avots: PMLP

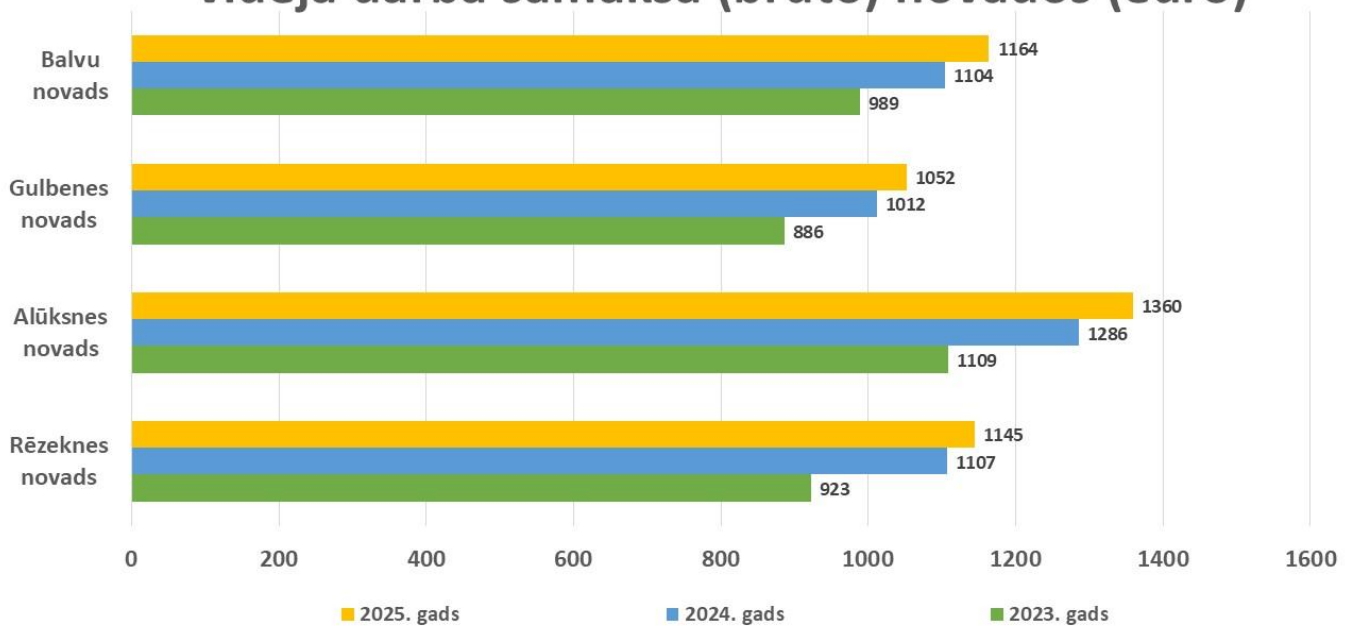
2.attēls

Nodarbinātība un bezdarbs

Bezdarba līmenis Balvu novadā pēc Nodarbinātības valsts aģentūras informācijas uz 2025.gada 31.decembri sasniedza 5,5% (t.i. reģistrēti 600 bezdarbnieki), šajos rādītājos salīdzinājumā ar 2024. gada datiem (5,9% - t.i. reģistrēti 664 bezdarbnieki) ir samazinājums, bezdarba līmenis valstī – 5,0%. Salīdzinājumā ar vidējo bezdarbnieku skaitu Latgales reģionā, kas ir 7,0 %, Balvu novada bezdarbnieku procentuālais īpatsvars ir mazāks par 1,5 %. Reģistrēto bezdarbnieku skaits pa problēmgrupām uz 2025.gada 31.decembri ir sekojošs: ilgstošie bezdarbnieki – 193, invalīdi – bezdarbnieki – 180, jaunieši līdz 24 gadiem – 36, pirms pensijas vecuma – 103. Bezdarbnieki pa vecuma grupām: līdz 19 gadiem – 2, 20-24 gadu – 34, 25-29 gadu – 30, 30-34 gadu – 34, 35-39 gadu – 62, 40-44 gadu – 57, 45-49 gadu – 66, 50-54 gadu – 95, 55-59 gadu – 117 un 60 un vairāk gadu – 103 novada iedzīvotāji. Ir novērojama tendence, ka pirmspensiju vecuma grupas ir vislielākais iedzīvotāju skaits.

Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem vispārējā valdības sektorā (vispārējās valdības sektors ietver valsts un pašvaldību budžeta iestādes, sociālās apdrošināšanas fondu, valsts un pašvaldību kontrolētas un finansētas kapitālsabiedrības) strādājošo mēneša vidējās darba samaksas (bruto) atšķirība (sk. 3.attēlu) novados. Dati par 2023.gadu līdz 2025.gadam – pirmo trīs ceturkšņu vidējā darba samaksa mēnesī.

Vispārējā valdības sektorā strādājošo mēneša vidējā darba samaksa (bruto) novados (euro)

Avots: CSP

3.attēls

Uzņēmējdarbības tendences Balvu novadā 2024. gadā

Šobrīd Balvu novadā reģistrēti 1373 uzņēmumi, no tiem 44,72% ir zemnieku saimniecības, un 41,30% - sabiedrības ar ierobežotu atbildību, individuāli uzņēmumi -7,87%. Tāpat arī novada teritorijā reģistrētas astoņas kooperatīvās sabiedrības un pa vienai akciju sabiedrībai, filiālei un ārvalsts komersanta filiālei.

Populārākās uzņēmējdarbības nozares Balvu novadā:

- Augkopība un lopkopība;
- Mazumtirdzniecība;
- Mežsaimniecība un mežizstrāde;
- Sauszemes transports;
- Specializēti būvdarbi.

Balvu novada lielākie darba devēji pēc vidējā darbinieku skaita 2024. gadā:

1. SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība": 316 darbinieki;
2. SIA "SENDA Dz": 52 darbinieki;
3. SIA "BalviFlora": 40 darbinieki;
4. SIA "LIEPAS Z": 35 darbinieki;
5. SIA "BOVIS": 33 darbinieki.

Balvu novada lielākie uzņēmumi pēc peļņas 2024.gadā:

1. SIA "ANITA AB": 858,88 tūkst. EUR;
2. SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība": 561,09 tūkst. EUR;
3. SIA "SBS Design and Build": 305,14 tūkst. EUR;
4. SIA "BalviFlora": 258,65 tūkst. EUR;
5. SIA "PRIME-MOVER": 228,02 tūkst. EUR.

Balvu novada lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2024.gadā:

1. SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība": 9,20 milj. EUR;
2. ZS "Kotiņi": 3,44 milj. EUR;
3. ZS "Riekstiņi": 3,01 milj. EUR;
4. SIA "ANITA AB": 2,71 milj. EUR;
5. SIA "Silmači": 2,08 milj. EUR.

Balstoties uz novadā reģistrēto uzņēmumu finanšu rādītājiem 2024.gadā, lielākā nozare novadā ir mežizstrāde, kas pērn kopā apgrozīja 21,25 milj. EUR. Tai seko graudaugu audzēšana, jauktā lauksaimniecība, slimnīcu darbība un mazumtirdzniecība.

Lielākās uzņēmējdarbības nozares Balvu novadā pēc kopējā apgrozījuma 2024.gadā:

1. Mežsaimniecība un mežizstrāde: 21,25 milj. EUR;
2. Augkopība un lopkopība: 15,35 milj. EUR;
3. Veselības aprūpes pakalpojumi: 10,11 milj. EUR;
4. Mazumtirdzniecība: 8,30 milj. EUR;
5. Sauszemes transports: 7,64 milj. EUR.

Samaksāto nodokļu apjoms 2024.gadā ir palielinājies visiem Balvu novada lielākajiem nodokļu maksātājiem.

Balvu novada lielākie nodokļu maksātāji pēc 2024. gada samaksātās kopējās nodokļu summas valsts kopbudžetā:

1. SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība": 2778,88 tūkst. EUR;
2. SIA "BalviFlora": 534,76 tūkst. EUR;
3. SIA "SBS Design and Build": 493,91 tūkst. EUR;

4. AS “Balvu enerģija”: 474,73 tūkst. EUR;
5. SIA “SEDA Dz”: 312,86 tūkst. EUR.

Kopumā, pēc Lursoft apkopotās informācijas, Balvu novada uzņēmumu pamatkapitālos ārvalstnieki ieguldījuši 1,52 milj. EUR, no kuriem 1,47 milj. EUR veido Vācijas investīcijas. Balvu novada uzņēmumu pamatkapitālos ieguldījumi reģistrēti no 11 dažādām valstīm.

Balvu novada pašvaldības 2026.gada budžets izstrādāts, ievērojot likumos “Par pašvaldību budžetiem”, Pašvaldību likumu, “Par budžetu un finanšu vadību”, kā arī citus normatīvos aktos paredzētās prasības.

Balvu novada pašvaldības 2026.gada budžeta prioritātes ir sekojošas:

- novada infrastruktūras sakārtošana un uzņēmējdarbības attīstība Balvu novadā, turpinot piesaistīt privāto, valsts un Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansējumu projektu īstenošanai;
- efektīva izglītības iestāžu darbības nodrošināšana;
- pašvaldības nekustāmo īpašumu racionāla izmantošana, teritorijas plānojuma izstrāde;
- sabiedrības drošības nodrošināšana;
- pakalpojumu pieejamības nodrošināšana novada iedzīvotājiem, izveidot stabilu pakalpojumu pieejamību pilnā darba laikā;
- sociālo palīdzību saglabāšana mazaizsargāto iedzīvotāju grupām;
- energotaupības un energoefektivitātes pasākumu veikšana pašvaldības infrastruktūrā.

Pašvaldības kopbudžets

Balvu novada pašvaldības kopbudžeta ieņēmumi 2026.gada plānoti 40 493 710 *euro*, kas ir par 8,9% vairāk nekā 2025.gadā (37 186 787 *euro*). Balvu novada pašvaldības kopbudžeta izdevumi 2026.gadam ir plānoti 41 928 368 *euro*, kas ir par 8,08 % vairāk, nekā 2025.gadā (38 793 858 *euro*).

Pašvaldības kopbudžets 2026.gadam

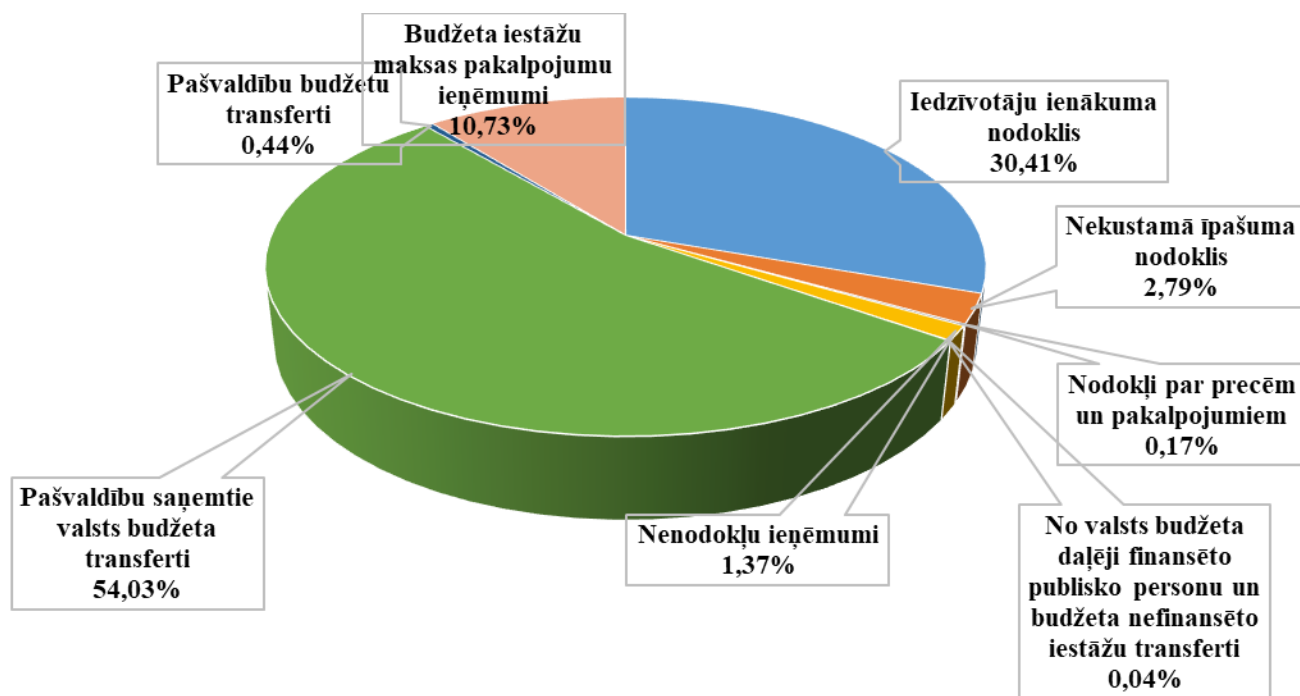
Budžeta pozīcija	summa (EUR)
I	
Atlikums uz gada sākumu, t.sk.	2 712 797
<i>pamatbudžeta</i>	<i>2 704 811</i>
<i>ziedojumu un dāvinājumu</i>	<i>7 986</i>
Ieņēmumi, t.sk.	40 531 159

<i>pamatbudžeta</i>	40 531 159
<i>ziedojumu un dāvinājumu</i>	0
Aizņēmumi, t.sk.	1 775 293
<i>pamatbudžeta</i>	1 775 293
Kopā finansēšanas avoti, t.sk.	45 019 249
<i>pamatbudžeta</i>	45 011 263
<i>ziedojumu un dāvinājumu</i>	7 986
II	
Izdevumi, t.sk.	41 965 817
<i>pamatbudžeta</i>	41 957 831
<i>ziedojumu un dāvinājumu</i>	7 986
Aizņēmumu atmaksa, t.sk.	3 003 535
<i>pamatbudžeta</i>	3 003 535
Kopā finansēšana, t.sk.	44 931 903
<i>pamatbudžeta</i>	44 961 366
<i>ziedojumu un dāvinājumu</i>	7 986
Atlikums uz gada beigām, t.sk.	49 897
<i>pamatbudžeta</i>	49 897

Budžeta ieņēmumi

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus veido nodokļu ieņēmumi – iedzīvotāju ienākuma, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis; nenodokļu ieņēmumi, kuros ietilpst pašvaldību nodevas, naudas sodi, ieņēmumi no pašvaldības īpašuma pārdošanas, kā arī citi nenodokļu ieņēmumi; transfertu ieņēmumi (maksājumi) no valsts un pašvaldību budžetiem un budžeta iestāžu maksas pakalpojumu ieņēmumiem.

Pamatbudžeta ieņēmumi 2026.gadam(%)

4.attēls

Pašvaldības pamatbudžeta vislielākā ieņēmumu sadaļa ir valsts budžeta transferti, 2026.gada budžetā tie ir 21 897 638 *euro* jeb 54,03 % no pamatbudžeta ieņēmumiem, no tiem saņemtie valsts budžeta transferti noteiktam mērķim ir 11 406 011 *euro* jeb 28,17 %, no valsts budžeta iestādēm saņemtie transferti ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētājiem projektiem 3 155 145 *euro* jeb 7,8 %, saņemtā dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda 7 336 482 *euro* jeb 18,11 % no visiem pamatbudžeta ieņēmumiem. Valsts budžeta transfertu noteiktam mērķim palielinājums pret 2025.gada sākuma plānu ir 2 717 997 *euro*, kas ir 31,28 %, tajā skaitā mērķdotācijas pamata un vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai pieaugums par 60,39 %, interešu izglītības pedagogu darba samaksai pieaugums par 53,55 %, 5-6.gadīgo bērnu apmācībai pedagogu darba samaksai palielinājums par 32,5%. 2026.gada budžeta valsts dotācijas pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām tiek plānota 12 mēnešiem, iepriekšējā gadā plānots 8 mēnešiem. Valsts budžeta dotācija 1-4.klašu ēdināšanai plānota 164 527 *euro* atbilstoši skolēnu skaitam izglītības iestādēs un mācību dienu skaitam 2026.gadā. Valsts dotācija feldšeru – veselības punktu uzturēšanai tiek plānota 120 744 *euro* gadā, zobārstniecības kabineta darbībai 30 533 *euro*. Pašvaldību autoceļu (ielu) fonda uzturēšanai valsts dotācija ir 1 033 047 *euro*, kas ir lielāks kā 2025.gadā par 3 459 *euro*, tai skaitā valsts dotācija trim pašvaldības pārņemtajiem no valsts ceļu posmiem 62 399 *euro*, finansējums tranzītielām 13 841 *euro*.

Valsts dotācija profesionālās ievirzes izglītības pedagogu darba samaksai mūzikas un mākslas skolām 783 113 *euro* un sporta skolai 393 455 *euro*, kas arī ir plānota visam gadam.

Nodokļu ieņēmumi 2026.gadā tiek plānoti *euro* jeb 33,35 % no pamatbudžeta ieņēmumiem, kas ir par 7,7 % lielāki nekā 2025.gadā (12 538 129 *euro*). Iedzīvotāju ienākuma nodoklis 2026.gadam ir plānots 12 315 460 *euro* apmērā, kas ir par 903 122 *euro* vairāk nekā 2025.gadā (11 412 338 *euro*). Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi ir plānoti 1 131 791 *euro* apmērā, t.sk. parādu samaksa 104 275 *euro*. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi plānoti balstoties uz 2025.gada izpildi. Dabas resursu nodokļa ieņēmumi ir 50 000 *euro* apmērā. Azartspēļu nodoklis atbilstoši normatīvo aktu izmaiņām ieskaitāms pašvaldības budžetā plānots 8 000 *euro*.

Budžeta iestāžu ieņēmumi (ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem, par īpašuma nomu un īri u.c. maksas pakalpojumi) plānoti 4 346 887 *euro* un kopējos ieņēmumos to īpatsvars ir 10,73 %. Ir plānota maksa par izglītības pakalpojumiem 167 721 *euro* – vecāku maksa par pirmsskolas izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojumiem un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu pakalpojumiem. Ieņēmumu par nomu un īri tiek plānoti 777 682 *euro* apmērā, t.sk. par nedzīvojamā nekustamā īpašuma nomu 184 536 *euro*, zemes nomu 450 801 *euro* atbilstoši noslēgtajiem līgumiem un parādiem. Maksas pakalpojumu ieņēmumi par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs plānoti 2 091 582 *euro*, kurā ir gan klientu pensijas, gan apgādnieku maksas un citu pašvaldību maksa par saviem iedzīvotājiem, kas ievietoti sociālās aprūpes iestādēs. Ieņēmumi par biļešu realizāciju kultūras pasākumos ir plānoti par 85 660 *euro*, ieņēmumi par komunālo pakalpojumu sniegšanu novada teritorijā plānoti 763 237 *euro*, apsaimniekošanas maksa 4 484 *euro*. 2026.gadā ir palielinājums ieņēmumiem par skolēnu ēdināšanu, jo no 2026.gada tiek piemērots vecāku līdzfinansējums 1,50 *euro* par pusdienām, kopējā plānotā summa ir 214 816 *euro*. Pārējie maksas pakalpojumi, ko sniedz pašvaldības iestādes, plānotas 453 865 *euro*, tajā skaitā par peldbaseina pakalpojumiem 105 676 *euro*, darbinieku ēdināšanu izglītības un sociālās aprūpes iestādēs 56 393 *euro*, citi maksas pakalpojumi 5 000 *euro*.

Pašvaldību budžeta transferti 2026. gada budžeta ieņēmumos veido 0,44 % jeb 180 000 *euro*, kas ir citu pašvaldību transferti par izglītības pakalpojumiem.

Nenodokļu ieņēmumi 2026.gadam ir plānoti 585 518 *euro*, kas ir 1,44% no pamatbudžeta ieņēmumiem, t.sk. ieņēmumi no pašvaldības īpašuma pārdošanas 520 000 *euro* atbilstoši jau ieskaitītam un plānotiem līgumiem, pašvaldības nodevas un soda naudas 19 085 *euro* apmērā.

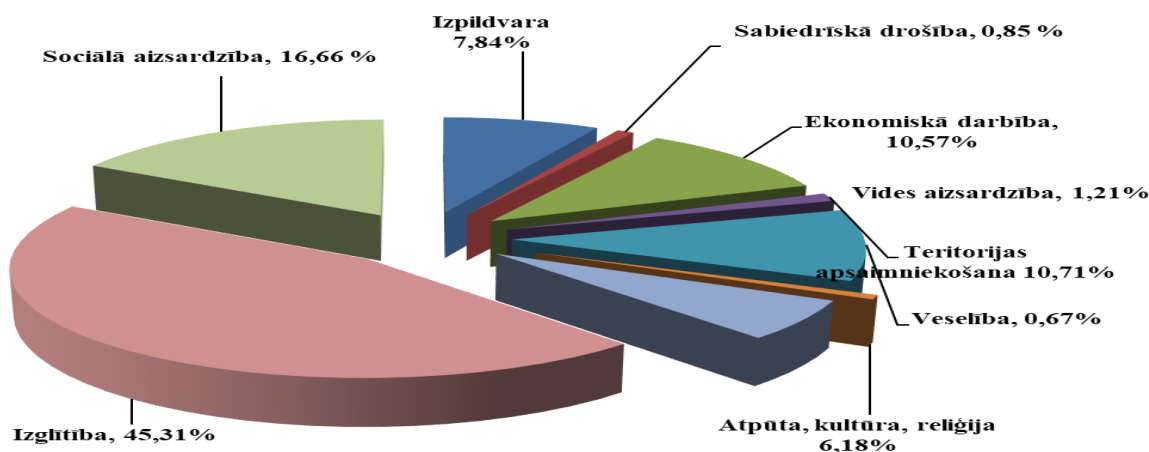
Kopējie plānotie finanšu resursi ir 45 019 249 *euro*, kas sastāv no pamatbudžeta plānotajiem ieņēmumiem 40 531 159 *euro*, plānotajiem aizņēmumiem no Valsts kases 1 775 293 *euro*, atlikuma uz gada sākumu 2 704 811 *euro*, ziedojumu un dāvinājumu atlikums uz gada sākumu ir 7 986 *euro*.

Budžeta izdevumi

Balvu novada pašvaldības finanšu resursi ir paredzēti pašvaldības funkciju nodrošināšanai - pašvaldības izglītības, kultūras, sporta iestāžu, sociālās pārvaldes uzturēšanai un iedzīvotāju sociālā atbalsta

finansēšanai, novada pasākumu finansēšanai, novada infrastruktūras uzturēšanai. Pašvaldības kopbudžeta izdevumi 2026.gadā plānoti 41 965 817 *euro*, no tiem pamatbudžeta izdevumi 41 957 831 *euro*, ziedojumi un dāvinājumi – 7 986 *euro*, pašvaldības aizņēmumu atmaksa 3 003 535 *euro*. Kopbudžeta izdevumi ir lielāki par 8,1 % nekā 2025.gadā (38 793 588 *euro*). Izdevumu finansēšanai tiks izmantots budžeta līdzekļu atlikums gada sākumā, kas sastāda 2 712 797 *euro*, no tā pamatbudžeta atlikums 2 704 811 *euro*, ziedojumi un dāvinājumi – 7 986 *euro*, kā arī aizņēmumu līdzekļi 1 775 293 *euro* apmērā ES fondu līdzfinansēto projektu realizācijai. Pašvaldības budžetā ir paredzēti izdevumi infrastruktūras uzturēšanai, iestāžu finansēšanai, ES projektu līdzfinansējumam, funkciju izpildei.

Pamatbudžeta izdevumu struktūra pēc valdības funkciju sadalījuma 2026.gadā (%)

Vispārējie valdības dienesti

Vispārējo valdības dienestu uzturēšanai ir paredzēti 3 284 701 *euro* apmērā, kas sastāda 7,83% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Vispārējos valdības dienestos ir paredzēti pašvaldības administrācijas izdevumi, deputātu darba samaksa, apvienību pārvalžu administratīvie izdevumi, pašvaldības aizņēmumu procentu un apkalpošanas maksājumi. Izpildvaras funkciju administrēšanai, ko veic Balvu novada pašvaldības Centrālā pārvalde, noteikts budžets 1 494 473 *euro*, pilsētu un pagastu apvienību

administratīvo funkciju veikšanai 512 342 *euro*. Deputātu darba samaksai plānoti 186 403 *euro*. Aizņēmumu apkalpošanas maksājumi tiek plānoti 586 196 *euro* apmērā atbilstoši noslēgtajiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, t.sk. apkalpošanas maksai 18 131 *euro* un procentu apmaksai 569 980 *euro*, procentu maksājumi pret 2026.gadu ir samazinājušies par 27,5 procentiem. Pašvaldības biedru maksas plānotas 51 098 *euro* un izdevumiem neparedzētiem gadījumiem noteikti asignējumi 5 000 *euro*. Balvu novada pašvaldībā darbojas Vienotais valsts un pašvaldības klientu apkalpošanas centrs, kura uzturēšanai paredzēti 79 626 *euro*. Bijušo pagastu padomju un pilsētu domju vadītāju pabalstu izmaksām paredzēti 261 850 *euro*.

Papildus iestāžu uzturēšanas budžetiem piešķirts finansējums datortehnikas iegādei 25 000 *euro*.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Sabiedriskās kārtības un drošības nozares izdevumi noteikti 356 204 *euro* apmērā jeb 0,8% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Balvu novada pašvaldības policijas uzturēšanai plānoti 191 036 *euro*. Pašvaldības policijas visiem darbiniekiem ir paredzēta veselības apdrošināšana. Dzimtsarakstu nodaļas funkciju izpildei ir plānoti 88 412 *euro*. Atskurbtuves darbības nodrošināšanai ir paredzēti 76 756 *euro*, pašvaldībai ir noslēgti līgumi ar Alūksnes, Gulbenes un Smiltenes novadu pašvaldībām par pakalpojuma sniegšanu.

Ekonomiskā darbība

Ekonomiskās darbības nodrošināšanai plānoti izdevumi 2026.gadam 4 431 449 *euro* apmērā jeb 10,56 % no kopējiem izdevumiem. Balvu novada pašvaldības Būvvaldes funkciju nodrošināšanai paredzēti 61 102 *euro*. Pašvaldība turpina saņemt un realizēt finansējumu no valsts budžeta algotiem sabiedriskiem darbiem 42 183 *euro*. 2026.gadā valsts dotācija autoceļu (ielu) fonda uzturēšanai ir paredzēts finansējums 1 750 208 *euro*, kas sadalīts pa administratīvajām teritorijām, 465 613 *euro* no plānotās valsts dotācijas ir autoceļu (ielu) rezerves fondā. Plānots īstenot projektu "Valsts reģionālā autoceļa P35 Gulbene – Balvi – Viļaka – Krievijas robeža (Vientuļi) posma 17,470 – 32,397 km pārbūve - gājēju/velosipēdistu celiņa apgaismojuma ierīkošana, soliņu un viedo atkritumu urnu uzstādīšana" par 178 413 *euro*. 2026.gadā turpinās projekts "Remigrācijas atbalsta pasākums – uzņēmējdarbības atbalsts", kam paredzēti 12 000 *euro*. Plānots pabeigt projektu "Vides pieejamības nodrošināšana Balvu novada publisko pakalpojumu ēkās" par 126 189 *euro*, no tā 51 142 *euro* no aizņēmuma līdzekļiem. Projekta "Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam Balvos" īstenošanai plānota summa ir 1 807 381 *euro*, no tā 424 735 *euro* pašvaldības finansējums no aizņēmuma līdzekļiem. Projekta "SAM 5.1.1.1 Publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošana uzņēmējdarbības atbalstam Balvos" īstenošanai plānota summa 131 740 *euro*. Biznesa ideju konkursam paredzēti 50 000 *euro*.

Vides aizsardzība

Pašvaldības budžetā 2026.gadam novada vides aizsardzības pasākumiem paredzēti 507 953 *euro* jeb 1,21 % no kopējiem pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Dabas resursu nodokļa ieņēmumu un atlikuma izmantošanai paredzēti 165 841 *euro*, kas paredzēti teritorijas vides aizsardzību pasākumu īstenošanai. Pagastu un Viļakas pilsētas ūdens apgādes un notekūdeņu apsaimniekošanai, atkritumu apsaimniekošanai paredzēti 134 792 *euro*. 2026.gada budžetā plānots īstenot projektu “Pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas novadgrāvju atjaunošana” četrus posmus Rugāju un lazdukalna pagastos par kopējo summu 207 320 *euro*.

Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana

Pašvaldības budžetā 2026.gadam novada teritorijas un mājokļu apsaimniekošanai paredzēti 4 492 273 *euro* jeb 10,71 % *euro* no pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Ielu apgaismojuma uzturēšanai Balvu un Viļakas pilsētās ir paredzēti 119 479 *euro*. Teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai paredzēti 4 371 970 *euro*. 2026.gadā ir paredzēts finansējums arboristu pakalpojumiem bīstamo koku zāģēšanai visā novadā 20 549 *euro*, līdzfinansējumam iedzīvotājiem centralizētā ūdensvada un kanalizācijas pieslēgumiem 7 000 *euro*, pašvaldības līdzfinansējums iekšpagalmu sakārtošanai, asfalta ieklāšanai, rotaļu laukumu izbūvei, daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšanai 24 000 *euro*. Tehniskās dokumentācijas izstrādei projektu ideju realizācijai ir paredzēti 100 000 *euro*. Pašvaldības līdzdalības budžets 2026.gadam ir paredzēts 60 000 *euro* apmērā.

Plānots pabeigt projektu īstenošanu - projekts "Sociālo mājokļu atjaunošana vai jauno sociālo mājokļu būvniecība Balvu novadā" par kopējo summu 398 362 *euro*, projekts "Viļakas ezera pieejamības attīstība" par kopējo summu 132 115 *euro*.

Veselība

Veselības iestāžu uzturēšanai paredzēti 279 052 *euro*, kas ir 0,67 % no pašvaldības pamatbudžeta izdevumiem. Novadā darbojas astoņi feldšeru – veselības punkti un zobārstniecības kabinets, kas daļēji tiek finansēti no valsts budžeta medicīniskā personāla atlīdzības apmaksai un telpu uzturēšanai. Katra punkta valsts dotācija 2026.gadam ir 15 093 *euro*, kas paredzēta atlīdzībai un punkta uzturēšanas izmaksām. Zobārstniecības kabinetam paredzēta valsts dotācija 30 533 *euro*. Pašvaldība turpina īstenot projektu “Esi vesels Balvu novadā!”, 2026.gadā ir paredzēts apgūt 127 485 *euro*.

Atpūta, kultūra un reliģija

Atpūtas, sporta, kultūras un reliģijas izdevumiem pašvaldības 2026.gada budžetā paredzēts finansējums 2 590 070 *euro* jeb 6,18 % no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Sporta infrastruktūras nodrošināšanai novadā ir paredzēti 155 889 *euro*, t.sk. Ziemeļlatgales sporta centra pasākumiem ir paredzēti 32 792 *euro*. Bibliotēku uzturēšanai ir paredzēti 598 507 *euro*. Novada muzeju uzturēšanai paredzēti 258 757 *euro*. Kultūras namu izdevumu finansēšanai ir paredzēti 1 359 685 *euro*. Balvu Kultūras un atpūtas centra paredzēti kultūras pasākumi visa gada garumā par kopējo summu 60 464 *euro*, t.sk. pašvaldības dotācija ir 33 682 *euro*. Kultūras un tūrisma pārvaldes uzturēšanai ir paredzēti 84 326 *euro*, kultūras pārvaldes pasākumiem 68 624 *euro*. Sabiedrisko attiecību pasākumiem ir paredzēti 38 140 *euro*.

2026.gadā pašvaldība plāno realizēt arī projektus, kas ir nozīmīgi novada atpazīstamības veicināšanai – “9.Starptautiskais mākslas plenērs Valdis Bušs 2026” par līdzfinansējuma summu līdz 3000 *euro*.

2026.gada budžetā ir paredzēts finansējums nevalstisko organizāciju projektu līdzfinansējumu atbalstam 5 000 *euro* un reliģisko organizāciju atbalstam – 5 000 *euro*.

Izglītība

Pašvaldības pamatbudžeta izdevumu sadaļa – izglītības iestāžu uzturēšana un ar izglītību saistīto pasākumu finansēšanai plānoti 19 082 128 *euro* jeb 45,48 %. Paredzēti 1-4. klašu skolēnu brīvpusdienām no valsts budžeta līdzekļiem – 164 527 *euro*, kas daļēji sedz ēdināšanas izmaksas. Pašvaldības finansējums pedagogu atlīdzības nodrošināšanai 2026. gadā ir paredzēts 2 157 370 *euro*. Izglītības iestāžu 2026.gada budžets: pirmsskolas izglītības iestādēm 2 711 129 *euro*, pamatskolām (sākumskolām) – 4 466 652 *euro*, vidusskolām – 6 210 837 *euro*, interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestādēm – 2 342 102 *euro*. Finansējums 280 445 *euro* apmērā ir paredzēts Izglītības pārvaldes funkciju veikšanai, izglītības pārvaldes pasākumiem – 51 921 *euro*. 150 000 *euro* paredzēti norēķiniem par citu pašvaldību izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem. Izdevumi skolēnu transporta kompensācijām ir paredzēti 15 700 *euro* apmērā. Skolas piedalās Erasmus+ un Nord+ projektu realizācijā, tiem ir paredzēti 200 569 *euro*. 2026.gada budžetā plānots LL-00303 projekts “Robotikas un dronu konstruēšanas un pilotēšanas kompetenču kā sociālās iekļaušanas metodes attīstība Latgales, Visaginas un Ignalinas pārrobežu reģionos” par kopējo summu 52 600 *euro*.

Skolēnu pārvadājumiem ir paredzēti 447 881 *euro*. Bezemisiju transportlīdzekļu iegādei skolēnu pārvadāšanai Balvu novadā paredzēti 901 146 *euro*, no tiem 288 367 *euro* ir pašvaldības finansējums no aizņēmuma līdzekļiem.

Balvu profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas sporta zāles jumta remontam projekta izstrādei 7 000 *euro*.

Sociālā aizsardzība

Sociālās aizsardzībai 2026.gadā ir plānoti 6 934 001 *euro* apmērā jeb 16,53 % no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. No pašvaldības finansējuma sociālai aizsardzībai 1 398 894 *euro* paredzēti pabalstiem un palīdzībai pašvaldības maznodrošinātajiem iedzīvotājiem, valsts daļēji kompensē mājokļa pabalstu izmaksas. Pansionāta "Balvi" darbības nodrošināšanai paredzēti 1 954 878 *euro*. Rugāju sociālās aprūpes centra uzturēšanai paredzēts 359 898 *euro*, Viļakas sociālās aprūpes centram 355 357 *euro*, Šķilbēnu sociālās aprūpes mājai 258 985 *euro*. Sociālo aprūpes centru uzturēšanai no pašvaldības finansējuma ir paredzēti 831 303 *euro*. Sociālajiem pakalpojumiem paredzēti 331 015 *euro*, sociālo māju uzturēšanai 21 627 *euro*, sociālās pārvaldes funkciju nodrošināšanai 689 492 *euro*, tai skaitā Raiņa iela 52 ēkas jumta remontam 31 908 *euro*, bāriņtiesai 251 064 *euro*. Sociālās pārvaldes un bāriņtiesas darbiniekiem ir paredzēta veselības apdrošināšana. 2026.gadā turpinās projekti – Asistenta pakalpojumi personām ar invaliditāti 778 685 *euro*, profesionālā sociālā darba attīstība pašvaldībās 18 734 *euro*. Deinstitutionalizācijas projekta rezultātā darbojas trīs sociālo pakalpojumu centri: Dienas aprūpes centrs Benislavā – 71 906 *euro*, Dienas aprūpes centrs un grupu dzīvokļi Viļakā – 148 922 *euro*, Daudzfunkcionālais centrs Balvos – 272 274 *euro*.

Ziedojumu un dāvinājumu izdevumi paredzēti Bērzpils pamatskolai 2735 *euro*, Balvu novada muzejam 3040 *euro* un Ebreju kapu sakārtošanai 2 211 *euro*.

Saistības

Uz 2026.gada 1.janvāri pašvaldībai ir 117 aizņēmumu līgumi, no tiem 2026.gadā beigsies atmaksa 6 līgumiem. Balvu novada pašvaldības saistību apjoms ir 24 427 288 *euro*. 2026.gadā pašvaldības aizņēmumu atmaksa paredzēta par 3 589 731 *euro*, t.sk. 3 003 535 *euro* pamatsummu atmaksa, procentu un apkalpošanas maksājumi ir 586 196 *euro*. Kredītsaistības 2026.gadā ir 13,82%.

Domes priekšsēdētājs

J.Trupovnieks